

Nr 230.

Av herr **Laurin m. fl.**, om *automatisk importreglering för vissa varor.*

Då på sin tid motion väcktes om importreglering för vissa varuslag, där okynnesimport ägde rum, ansågs det att förslaget vore absurt och framför allt stridande mot våra handelstraktater. Tiden har dock åstadkommit en viss ändring i denna uppfattning. Redan nu ha vi faktisk importreglering på vete och råg, och under remissdebatten fick man från högsta regeringshåll höra, att importreglering givetvis vore det smidigaste vapnet mot för oss skadlig import, men olyckan var, att vi hindrades att gå denna väg genom handelstraktaten med Tyskland. Nu är ju förhållandet, att andra länder, bland dem just sådana med vilka vi hava större affärsförbindelser, fullkomligt negligerat ingångna traktater. Att Tyskland ensamt skulle vara kvar som icke traktatsbrytande makt och vi i följd härav skulle vara bundna av traktaten med detta land, våga vi bestrida, och särskilt torde de senaste händelserna visa, att Tyskland realiter brutit sina traktatsenliga förpliktelser. Intet formellt hinder kvarstår sålunda. I varje fall gäller det nu Sveriges ekonomiska välfärd och bestånd, och då får man icke tveka att vidtaga de åtgärder, som äro möjliga att genomföra.

Varje importreglering utgår givetvis från den självklara satsen, att man icke skall köpa sådana varor som man redan har i tillräcklig mängd inom sitt eget land och vilkas tillverkning är grundvalen för landets innevänares tillgång till arbete och bröd. I det nuvarande nödläget bör därtill läggas, att man icke bör köpa varor, som man lätt kan undvara. Om en enskild man köper varor, som han redan har i tillräcklig mängd och dessutom massor av lyxartiklar som han egentligen icke har råd att skaffa sig, skall han med säkerhet anses som synnerligen oklok. Vad som är oklokt för en individ, måste väl anses oklokt för en samling av individer, d. v. s. för hela samhället.

Man har sagt, att den största nackdelen med ett importregleringssystem skulle vara den väldiga apparat, som den skulle kräva för att fungera tillfredsställande. Vi tro dock icke, att detta är så farligt, om man lägger saken praktiskt. Vi utgå ifrån att man vid en omfattande importreglering endast avser en provisorisk åtgärd, avsedd att skydda landet under en svår tid. Importregleringen bör sålunda avse hela importen, och bör den

fördelas i tvenne klasser; dels de varor, som huvudsakligen eller i avsevärd mängd tillverkas här i landet, vilka lämpligen kunna kallas hemmavaror, och dels de varor som helt eller huvudsakligen tillverkas utom landet, vilka ju kunna benämnas utlandsvaror. Vid de förra bör importregleringen vara automatiskt verkande; vid de senare får behandlingen vara speciell, d. v. s. ett licensförfarande måste äga rum, varigenom vi också kunna skyddas för onödig import av lyxvaror. Det gäller sålunda att erhålla en fast norm för det automatiska förfarandet. En sådan ligger mycket nära tillhands, nämligen tjänstemännens index. Kan detta tal vara uttryck för behovet och standarden inom en samhällsklass, bör den ju kunna vara det för alla. Industrierbetarna, som ju själva vetat att förskaffa sig löner, som de anse motsvara tidsläget, kunna ju icke gärna förneka andra klasser rättvisa, allra minst då de genom ökade arbetstillfällen kunna skaffa arbete åt sina kamrater i de arbetslösas skaror. Fastställer man indextalet som norm för den automatiska importregleringen, följer därav, att import icke får ske av hemmavaror, så framt dessa allmänt försäljas till priser motsvarande indextalet, varemot importen blir fri, så snart prisläget blir högre än indextalet. Uppenbarligen behöves för denna första och viktigaste klass ingen större apparat för att importregleringen skall fungera tillfredsställande. Något svårare ställer det sig vid en importreglering av lyxvaror eller sådana varor som utan att vara lyxvaror dock helt eller huvudsakligen tillverkas utom landet. Här måste givetvis licensförfarande tillgripas och varje fall prövas för sig och i sammanhang med hela importen av ifrågavarande varuslag. Därtill fordras ju tillfällig arbetskraft under den tid importregleringen varar. Vad den högsta ledningen av detta bedömande beträffar, finnes säkert redan nu lämpliga personer och organ, och vad den lägre personalen beträffar skulle det väl knappast vara av ondo, om ett antal arbetslösa på detta sätt finge tillfälligt arbete.

Man behöver icke vara motståndare till tullar i särskilda fall och under normala förhållanden, men i nuvarande krisläge måste tullarna bliva rent prohibitiva. Att nu komma med några ören i tull på t. ex. kött hjälper icke jordbrukaren, och en prohibitiv tull på exempelvis jordbruksprodukter skulle faktiskt vara omöjlig med hänsyn till andra samhällsklasser. Det blev att införa ett prohibitivt tullsystem över hela linjen. Ett importregleringssystem måste absolut vara smidigare, särskilt då man tager hänsyn till de underhandlingar, som säkerligen bliva nödvändiga med främmande makter på grund av det kontingenteringssystem, som alltmånga börjar tillämpas. En annan fördel vinnes också genom införandet av en importreglering stödd på indextalet därigenom, att allmänheten får betala priser, som motsvara landets allmänna löne- och inkomststandard.

På grund av vad vi sålunda anfört våga vi hemställa,

att riksdagen ville besluta att automatisk importreglering, baserad på gällande indextal, må införas för alla varor, som helt eller huvudsakligen tillverkas inom landet, samt speciell importreglering för varor, som huvudsakligen tillverkas utom landet samt anhålla, att Kungl. Maj:t snarast måtte utfärda de närmare föreskrifter, som härav kunna föranledas.

Stockholm den 21 januari 1932.

Harald Laurin.

A. J. Johansson

And. Lindgren.

i Bro.

Th. Gardell

P. J. Edberg.

i Gaus.
